

Programnotis:

Alt for mye musikk er skrevet av komponister som ikke er bevisste over det eksakte musikalske resultat av det de setter ned på papiret; fra det rent instrumentale tekniske og individuelle timbre, til den teksturelle og strukturelle sammenhengen av lydene de har valgt å bruke. Enda mer alvorlig er det at den strukturen komponisten jobber med ofte har liten eller ingen innvirkning på lytterens oppfatning av form i stykket.

Dette problemet leder til et meget vanskelig spørsmål. Kan man forvente at en komponist skal kunne forutsi den kognitive prosessen til lytteren? Det åpenbare svaret er nei, dette er ikke mulig. Likevel er det avgjørende at en komponist er oppmerksom på den musikalske innvirkningen stykket deres har på lytteren. Den eneste måten å få et innblikk i dette er å bruke seg selv som forsøkskanin – å bruke sin egen hjerne som modell. Komponister må være klar over at musikken deres eksisterer i tid, og ikke bare på papiret. Det er først når man er oppmerksom på dette at man kan begynne å skrive musikk som man selv faktisk vil lytte til; musikk som virkelig appellerer til ens egne musikalske personlighet.

Tittelen "Listen to Me Listening" er tatt fra en diskusjon jeg hadde med en gruppe komponister ved Darmstädter Ferienkurse i 2010. Noen stilte spørsmålet: - Hvordan kan komponisten bruke sine egne erfaringer med stykket som en mal, ettersom deres musikalske opplevelse vil være sterkt påvirket av deres kjennskap til det materialet? Om man skulle kunne gi en oppriktig og nøytral beretning av den musikalske opplevelsen av sitt eget stykket, vil det være nødvendig å lytte til noe man ikke kan huske å ha skrevet. Dette er så klart nærmest umulig. Dog, mente jeg at man kunne prøve å oppnå noe lignende ved å skrive materialet og strukturen til et stykke på en veldig kort tidsperiode – mer eller mindre "in real time". Man sketsjer ut alt først for så å fylte inn detaljene ved en senere anledning. Det ville være nødvendig for komponisten å følge alle sine opprinnelige ideer, selv om en likte resultatet eller ikke.

Hvis man følger denne prosessen vil resultatet forhåpentlig vis bli et stykke som er basert på de intuitive musikalske prosessene til komponistens indre øre – et stykke hvor det musikalske forløp utspinner seg som en tankestrøm som så nær som mulig kommer direkte fra den underbevisste musikalske bevisstheten til komponisten. Et stykke hvor lyder og form er et resultat av en usensurert tankerekke fra komponistens fantasi; fra åpningstonene til siste takt. I en fremføring av et slikt verk vil lytteren bli spurt om å gjøre kun en ting: å lytte til at komponisten lytter.